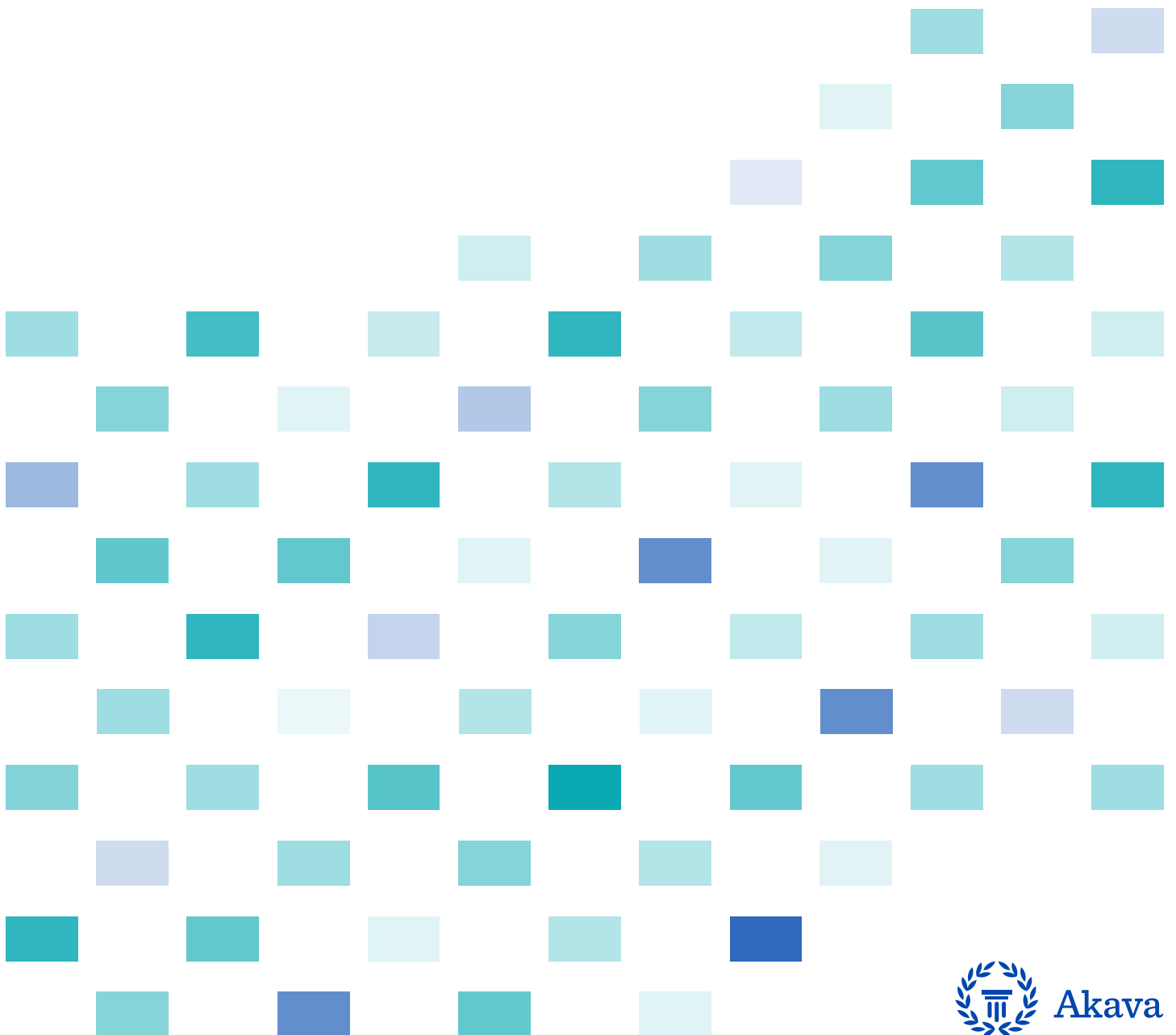

Työttömyyskatsaus toukokuu 2019

Artikkeli 7/2019

Artikkeli 7/2019

Kirjoittaja: Heikki Taulu, ekonomisti, Akava

Avainsanat: korkeakoulutetut,työllisyys, työttömyys

Päivämäärä: 24.5.2019

Yhteenveto

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömien määrä on edellisvuotta matalammalla tasolla, mutta kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistettu trendi näyttää työttömyyden laskun pysähtyneen. Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2019 huhtikuun lopussa yhteensä 33 056. Määrä on 2 551 henkilöä eli 7,2 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin.

Akava julkaisee kuukausittain työttömyyskatsauksen. Katsauksessa avataan korkeakoulutettujen työttömyyslukuja. Luvut perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoihin. Luvut eivät sisällä lomautettuja.

Akava Works

Akavan tiedontuotanto toimii nimellä Akava Works.

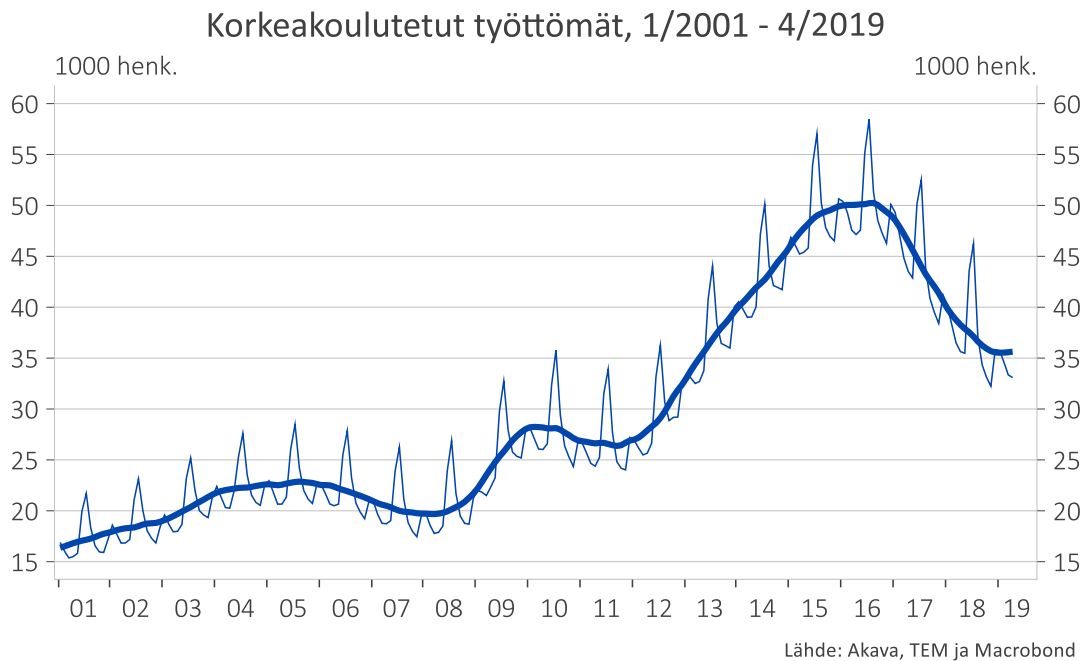
Akava Works tarjoaa monipuolisesti tietosisältöjä raportteina, selvityksinä ja tutkimuksina. Tavoitteenamme on lisäksi herättää yhteiskunnallista keskustelua erityisesti akavalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista. Akava Works -sisällöt eivät ole Akavan virallisia kannanottoja.

Työttömyyskatsaus toukokuu 2019

Artikkeli 7/2019

1. Korkeakoulutettujen työttömien määrä on edellisvuotta alhaisemmalla tasolla, mutta lasku pysähtynyt

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömien määrä on edelleen selvästi edellisvuotta alhaisemmalla tasolla, mutta kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistettu trendi näyttää työttömyyden laskun pysähtyneen tai kääntyneen jopa hienoiseen nousuun.

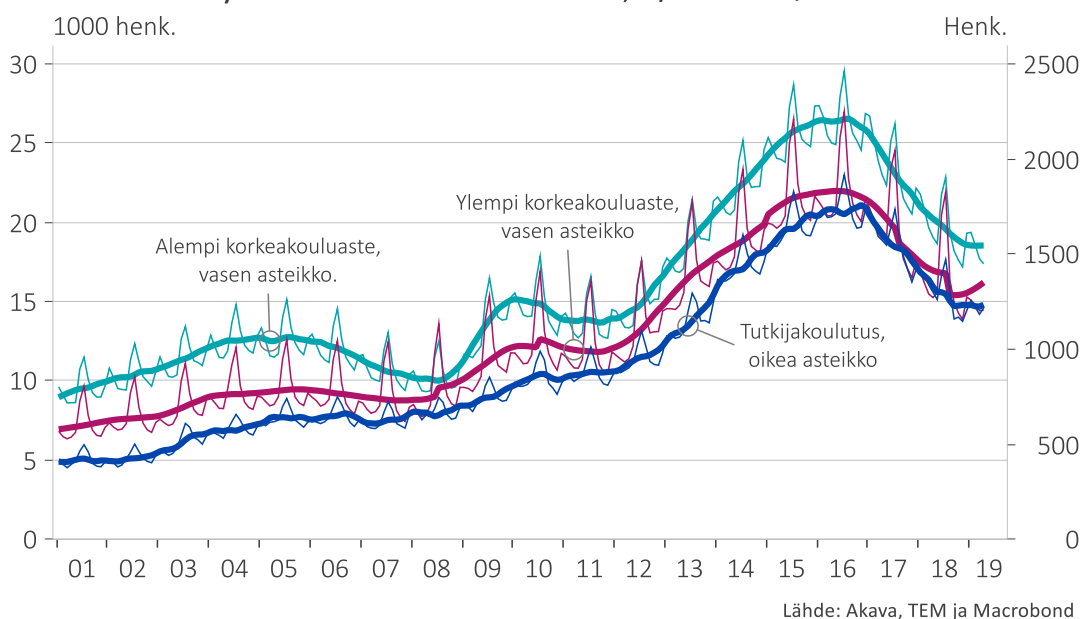
Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2019 huhtikuun lopussa yhteensä 33 056. Määrä on 2 551 henkilöä eli 7,2 prosenttia alhaisempi kuin vuotta aiemmin. Työttömistä alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 17 381 (muutos vuoden aikana -8,8 %) ja ylemmän 14 459 (-5,2%). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 216 (-6,4 %).

Kaikkiaan huhtikuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli Suomessa 218 027, joka on 10,1 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

	2018/4	2019/4	Muutos, lkm	Muutos, %
Kaikki				
Perusaste	62 968	55 273	-7 695	-12,2
Keskiaste	116 617	105 098	-11 519	-9,9
Alin korkea-aste	16 228	14 249	-1 979	-12,2
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	19 057	17 381	-1 676	-8,8
Ylempi korkeakouluaste	15 251	14 459	-792	-5,2
Tutkijakoulutus	1 299	1 216	-83	-6,4
Korkeakoulutetut yhteensä	35 607	33 056	-2 551	-7,2
Kaikki työttömät yhteensä	242 539	218 027	-24 512	-10,1

Kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistettujen trendilukujen mukaan tarkasteltuna alemmalla korkeakouluasteella ja tutkija-asteella työttömyyden lasku on käytännössä pysähtynyt. Ylemmällä korkeakouluasteella työttömyys on kääntynyt nousuun.

Työttömät korkeakoulutetut, 1/2001 - 4/2019

Useilla korkeakoulutettujen koulutusaloilla työttömien määrä on yli 10 prosenttia edellisvuotta matalammalla tasolla. Kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistetun trendin kolmen kuukauden muutoksesta (seuraavan taulukon oikeanpuolimmaisien sarakkeiden) kuitenkin huomataan, että työttömien määrän vähentyminen on pysähtynyt tai kääntynyt kasvusuuntaan useilla koulutusaloilla. Monilla korkeakoulutettujen koulutusaloilla siis näyttää viime kuukausien aikana tapahtuneen työttömyyden kehityksessä käänne huonompaan suuntaan.

	Työttömien lukumäärät ja muutokset				Trendimuutos %, 3 kk
	2018/4	2019/4	muutos, lkm	muutos, %	
Insinööri (ml. rakennusarkkitehdit)	4784	4194	-590	-12,3	-3,1
Tradenomi	3446	3095	-351	-10,2	-0,3
Filosofian maist. (hum. tieteet)	2458	2207	-251	-10,2	1,5
Kauppätiet. koul. (ylempi tutkinto)	2039	1975	-64	-3,1	1,4
Diplomi-insinööri	1880	1748	-132	-7,0	2,8
Filosofian maist. (luonnont. ala)	1528	1412	-116	-7,6	-0,4
Valtio-, yhteisk.- tai hallintot. maisterit	1292	1236	-56	-4,3	2,6
Taideaineet (ylempi tutkinto)	1050	1065	15	1,4	1,9
Tohtori	894	842	-52	-5,8	1,2
Sosionomi, sosiaalialan amk	849	777	-72	-8,5	-2,4
Kasvatustieteiden maist.	881	747	-134	-15,2	6,8
Kauppätiet. koulutus (alempi tutkinto)	606	561	-45	-7,4	-2,5
Humanististen tieteiden kand.	570	515	-55	-9,6	0,0
Oikeustieteen maisteri/kandidaatti	348	388	40	11,5	3,9
Luonnontieteiden kandidaatti	301	273	-28	-9,3	2,5
Lisensiaatti	270	259	-11	-4,1	0,9
Agronomi, maa- ja metsät. maisteri	236	217	-19	-8,1	1,4
Lastentarhanopettaja	233	216	-17	-7,3	0,0
Teologian koulutus (ylempi tutkinto)	244	199	-45	-18,4	-0,4
Lääkäri	112	95	-17	-15,2	-3,8
Arkkitehti	101	95	-6	-5,9	5,6
Farmaseutti	100	88	-12	-12,0	0,1
Hammaslääkäri	34	35	1	2,9	6,3

*Kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistetun sarjan arvon muutos verrattuna saman sarjan kolme kuukautta aiempaan havaintoon

Korkeakouluista vastavalmistuneiden¹ työttömien määrä on pienempi kuin edellisvuonna. Työttömänä oli vuoden 2019 huhtikuun lopussa 2 508 korkeakoulusta vastavalmistunutta. Tämä on 6,0 prosenttia vähemmän kuin vuoden takaisessa tilanteessa. Vastavalmistuneiden työttömien määrä kaiken kaikkiaan oli huhtikuun lopussa 11 800 henkilöä (-7,2 %).

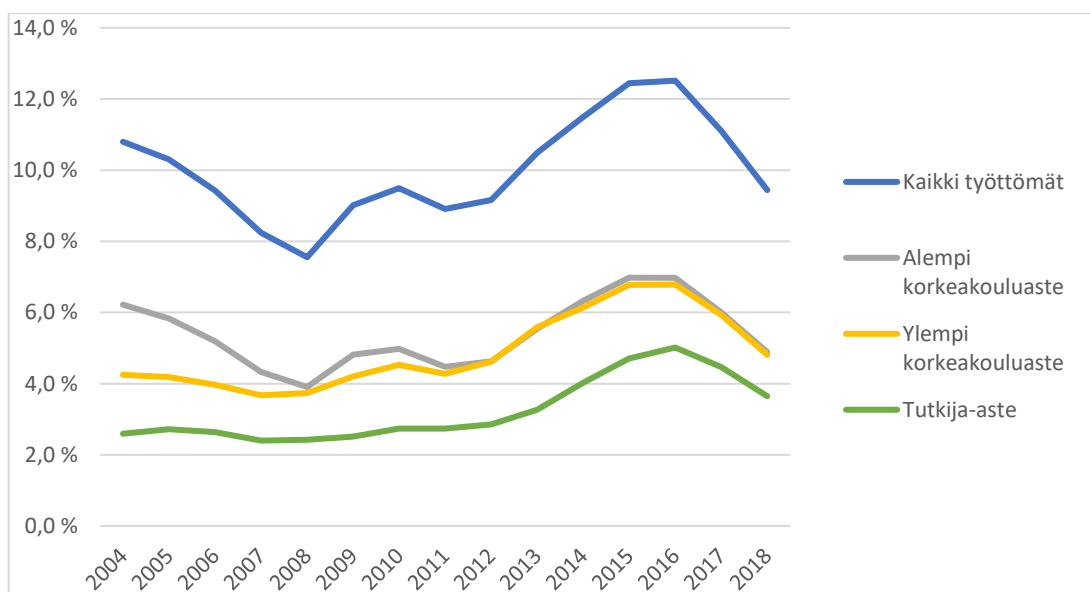
¹ Vastavalmistunut on suorittanut korkeakoulututkinnon alle vuosi sitten. Erityisesti kesäkuukausien vastavalmistuneiden tilastoissa voi olla poikkeuksellisen suuria muutoksia.

Vastavalmistuneet	2018/4	2019/4	Muutos, lkm	Muutos, %
Perusaste	161	151	-10	-6,2
Keskiaste	9 629	8 802	-827	-8,6
Alin korkea-aste	236	302	66	28,0
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	1 619	1 496	-123	-7,6
Ylempi korkeakouluaste	994	948	-46	-4,6
Tutkijakoulutus	54	64	10	18,5
Korkeakoulutetut yhteensä	2 667	2 508	-159	-6,0
Kaikki työttömät yhteensä	12 716	11 800	-916	-7,2

2. Työttömien osuudet työvoimasta akavalaisilla aloilla

Suhteellisessa tarkastelussa eli verrattaessa työttömien määrää kunkin koulutusasteen työvoiman määrään, korkeakoulutettujen tilanne on muuhun työväestöön nähden keskimäärin parempi. Pelkistetysti sanottuna: mitä korkeampi koulutus, sitä pienempi riski olla työttömänä. Laskelman² mukaan vuonna 2018 työttömien työnhakijoiden osuus korkeakoulutetusta työvoimasta oli 4,8–4,9 prosenttia. Tutkija-asteella osuus oli 3,6 prosenttia. Koko työvoiman osalta työttömien osuus oli 9,4 prosenttia.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta eri koulutusasteilla 2004–2018, %

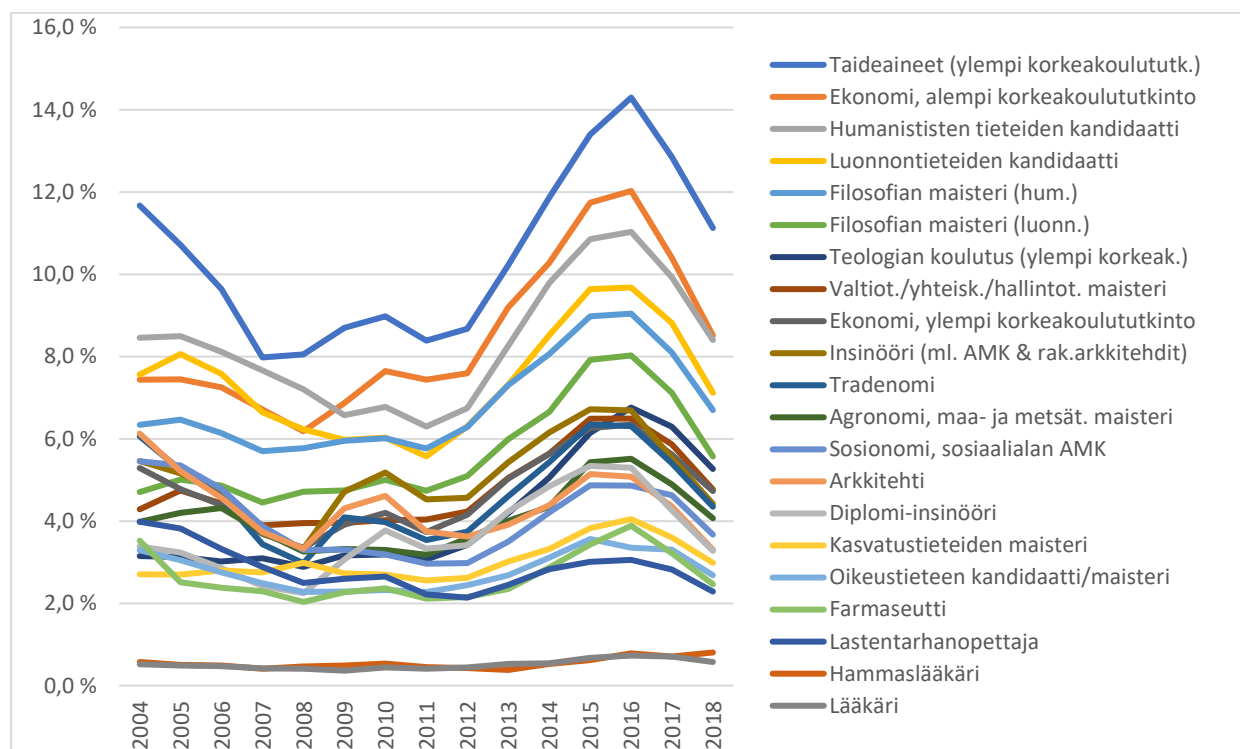

² Laskelmassa työttömien työnhakijoiden määrää tarkasteluvuonna verrataan kyseisen koulutusasteen tutkinnon suorittaneen työvoiman kokonaismäärään edellisvuoden lopussa. Työttömien määränä käytetään vuosikeskiarvoa, joka on laskettu työministeriön työnvälitystilaston kuukausitiedoista. Mukana ei ole lomautettuja. Työvoiman määrä perustuu Tilastokeskuksen koulutusrekisterin tietoihin.

Akavalaisilla aloilla työttömien osuus työvoimasta alkoi kasvaa erityisen voimakkaasti vuoden 2012 jälkeen. Ensimmäinen hyppäys työttömyydessä tapahtui vuosina 2009–2010 finanssikriisin aiheuttaman taloustaantumun seurauksena. Muutokset työttömyydessä ovat tapahtuneet lähes kaikilla aloilla suurin piirtein samaan aikaan, mutta muutosten suuruudessa on isoja eroja.

Työttömien osuus työvoimasta on suurin taideaineissa sekä vanhoissa alemmissa korkeakoulututkinnoissa: ekonomieilla, humanistisilla ja luonnontieteellisillä aloilla. Näillä aloilla työttömien osuus on ollut lähes koko tarkastelujakson ajan muita aloja korkeammalla.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta akavalaisilla koulutusaloilla 2004–2018, %

Muutoksia työvoiman määrässä eri koulutusaloilla

Edellisistä erityisesti taideaineiden sekä filosofian maistereiden (humanistiset tieteet) tutkinnon suorittaneiden työvoiman määrä (työlliset ja työttömät yhteensä) on ollut tarkastelujaksolla voimakkaassa kasvussa. Luonnontieteellisen alan filosofian maistereiden määrä on kasvanut vähemmän. Vanhoista tutkinnoista ekonomien (alempi korkeakoulututkinto) määrä on vähentynyt huomattavasti ja humanististen ja luonnontieteellisten alojen kandidaattien määrä on muuttunut vain vähän.

Kaiken kaikkiaan korkeakoulututkinnon suorittaneen työvoiman määrä on ollut pitkään kasvusuunnassa. Alemman korkeakouluasteen tutkintojen määrä on kasvanut nopeammin kuin tutkija-asteen, joka puolestaan on kasvanut nopeammin kuin ylemmän korkeakouluasteen.